

ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤΗΝ ΠΙΟ ΔΥΣΚΟΛΗ ΘΕΣΗ

(Ανέχδουτον)

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου και τέλος)

Τό σαλονάκι αυτό ήταν επιπλωμένο με την ψυχρή εκείνη πολυτέλεια των μεγάλων Ξενοδοχείων. Έρρημο, 'Από τη μισανοιχτή μπαλκονόπορτα φραγόμενος ο κήπος της πλατείας μέσα στη χροστή απόσπαιρα μιας ανωξιάτης δόσης.

— Καθήστε, 'Αμέσως.

— Εκάθησα λίγα λεπτά σε μιὰ παρατοιμαμένη πολυθρόνα που μ' ένοχλούσε. Ήσυζία, 'Ορισμένοις ή εφελική οικογένεια δάλεπε. Και μόνη στην κάμαρά της, ή Αίζα δ' αποτειλόνε την τουαλέτα της για να βγή στο σαλόνι. Τί καλά! Θά την αγγάλας' αμέσως και θά τη φιλούσα, θά τη φιλούσα. Χωρίς λέξη. 'Υστερα θά της έλεγα δυα σχεδιάζα απ' το προφί...

— 'Αξαρνα, ανοίγει μιὰ πόρτα και μπαίνει στο σαλόνι ένα κορίτσι. 'Οχι ή Αίζα. 'Εν' άλλο κορίτσι, άσχημο, άπορονοστικό, κοντό, με άδύνατο κορμί και με πελώριο κεφάλι. Χωρίς λαμό καθόλου. 'Ετσι σά ασχητό. Θάταν βέβαια της εφελικής οικογενείας. 'Όστε δέν έλειπαν όλοι;

Με κοιτάξε μ' ένα πλατύτατο χαμόγελο, που έκανε τό στόμα της να γυρίξει σχεδόν ταυτά, και σά να μου άπλωνε τά χέρια.

Είπα σρωφθετ.

— Πισωντόν, είπα, τη δεσποινίδα Βολιώτη πέριμένο...

Γέλασε δυνατά :

— 'Α, τη δεσποινίδα Βολιώτη!... Μ' αλήθεια, δέν με γνοίκατε ;... 'Εγώ είμαι!

— 'Η Αίζα ;!

— 'Ολόκληρη!

— 'Αφρονος, αστισιμένος, χαμένος, την κοιτάξω... Ναι, καλέ, εν' αυτή!... Τόρ' αναγνωρίξω, όχι βέβαια τη μορφή που είχα πλάσει, αλλά την άλλαγή φωτογραφία που μου είχε στείλει. Θέ μου! ; πός δέν μπόρεσα τότε να ιδώ... την άσχημα της ;

— Ξανθή ναι, γαλανή ναι, ευκίνητη ναι, — αλλά τέρας!

Μου έτενε τά δυό χέρια, κατάφερα να τη τά πιάσω και τά δυό, να της τά σφίξω, αλλά να την αγγάλασω και να τη φιλήσω, αδύνατο! Τού κάκου ή κακομοίρα φρόντισε νάμιστε οι δυό μας στην πρώτη συνάντησι. Τά μάγουλά της, τά χλιονιά, μαρμαριμένα και βαθουλωμένα μάγουλια της ασχημική, μου άραφούσαν δυο τό θάρος, ακόμα και για να προσποιηθώ.

Κατάλαβε άραγε τη φροσθή μου άπογοήτευση ;

Δέν τό πιστεύω, δέ φάνηκε τολμάζω. 'Ισως θά νόμισε πός απ' τη χαρά κα' απ' την πολλή μου άγάπη τάχασα. 'Ισως να φαντάστη-

ξε πός με θάμπωσε κα' ή όμορφιά της. Έξω κα' εγώ ; Γιατί ή Αίζα δέν φανόταν νάξη την παραμορφή συνείδηση της άσχημίας της. Μίλουσε, χειρονομούσε, κοινούταν, γελούσε σάν ένα κορίτσι όποιοδήποτε. Και καθόλου άπίθανο νάχε την ιδέα πός ήταν και καλλονή. Λίγες άσχημες Ξερονιες πός είνε τόσο γελασιμένες ;...

***

Μά για' αυτό ίσα—ίσα βοθήμα κα' εγώ στην πό δύσκολη θέση που βοθήμαε ποτέ άνθρωπος στον κόσμο!

Γιά φαντασθήτε, αλήθεια! Νά με άποθή σε τόσο βαθμό, να με άποκρούη με την άσχημα της, αυτή που νόμιζε πός άλλο δέν παθούσα τότε, παρά να τη σφίξω στην αγγάλιά μου! 'Εγώ να παρακαλώ νάνοξη τό πάτομα να με καταπαή, κα' έξηνχη να νοιξη πός βροσκαμα μαζί της στίς έβδομο όρανο της ευτυχίας! Σας φέρνει ίσως γέλια, αλλά ήταν τραγικό. Πολύ τραγικό. Και για κείνην, που έχασε σε μιὰ στιγμή ό,τι την έκανε περήφανη κα' ευτυχισμένη μι καί για μένα, που αισθανόμουν τότε για' αυτήν έναν άτελερνο κα' άλγεινότατο όκετο...

'Αχ, πός τη λιπόμουν! Γιατί να μίην είνε τόσο—δύ λιγότερο άσχημη, ός που να γ'εται κίν ύποφερτή ; Γιατί να μη μπορώ να την αγγάλασω και να ; φιλήσω ούτε στα φέματα ; Και τί θάλεγε σε λίγο, βλέποντάς με ακόμα έτσι ψυχρό ; Μπορούσε να με πείραξη όλοένα για αστισιμένο, και θάμισμένο ;

Καθήσαμε όστόσο κα' άρχισαμε σιγά—σιγά να κουβεντιάζουμε. Εύτυχώς που ή φροσθή της δέν ήταν τό ίδιο άπορονοστική, και μπορούσα τολμάζω να την άκούω και να της μιλώ... κοιτάζοντας άλλοι. Γιατί τό κορμί της, καθώς καθόταν σε μιὰ πολυθρόνα σάν την δική μου, μοίκανε φροσθή και λήθησι, και, με τό συνασθηματα που μ' έδερναν τότε, άπέφερα σάν ένοχος να την κοιτάξω στα μάτια. Μιά στιγμή, που νάηθηκα την καλλιγραφία της, συλλογίσθηκα : «'Αμ έρωστε να τό καταλάβω. Κοιτότα που γράζει τόσο καλλιγραφικά, μπορεί ποτέ να είνε άποροφ ; Τά δυοσρα κορίτσια κάνουν πάντα θρηνοσκαλιματα με άποροφγραφίες!»

Γιά την άγάπη μας, έννοείται, ούτε λέξη.

'Η κακομοίρα περιμενε, φαίνεται, να κάμω την άσχη έγώ. 'Αλλά ναι, ός περιμενε! Κάθε φορά που, νάνοσθηκα, με την όμιλια, έφερα την πολυθρόνα της λίγο πού κοντά μου, έγώ έπερανα τη δική μου πίσω σάν από φόβο. Και κάθε φορά που την έπαινα να με κοιτάξη με γλακά μάτια και μου φανόταν σάν έτοιμη να πέρη πρότη στην αγγάλιά μου, της έκανα άπότομα, Ξαρφικά, μιάν άσχητη ερώτηση :

Θά τελίονε την τουαλέτα της, για να βγή στο σαλόνι...

«Πόσα δωμάτια έχει το απορριμένο σας ;... Η κυρία Νικολάνο έχει μόνο δυό κόρες ;... Πού θα πάτε να τους βρείτε ύστερα ;...»

Σε μία τέτοια ερώτηση, γιά τή «φιλική οικογένεια», ή Λίτσα μου αποκοιμήθηκε :

— Θα τους περιμένο εδώ γιά τώ γέιμα. Έννοείται, ότι θα μείνετε μαζί μας καί σεις.

— Ω, Θεέ μου ! Τώ γέιμα ήταν στις όκτώ. Δυό φορές ακόμα θα μείναμε να κοινοεινάμε οι δυό μας ; Κι' έπειτα θάπρωγα και θάμεινα μαζί της όλη τή βραδιά ;

— Πρόσφατα εδώ δεν χοροΐσες. Έπρεπε να τό πάρω απόφαση : Τό μαρτύριο θά έξακολουθούσε όσα ήθελε ό Θεός. Και γενναία, άρχισα να λέω στη Λίτσα πόσο ήμουν ευτυχισμένος πού τή γνώριζα από τόσο κοντά. Μόνο να τήν άγγιξω δέν άπορραΐζα. "Ας νόμιζε έπιτέλους πόσ τόκαμα από μεγάλο σεβασμό.

Έτσι κατάφερα — πώς, έγω τό ξέρω— να μείνω μαζί της σ' έκεινο τό σαλόνι, ός πού ήρθε κα' ή «φιλική οικογένεια». Με κάποια άνακωφιστή έκαμα τή γνωριμία τής κυρίας Νικολάνο, τών δυό νεαρών θυγατέρων της καί τού μεγάλου της γιου. Περάσαμε σέ λίγο στό έσπαστήριο καί, μετά τό γέιμα, καθήσαμε στόν ξέσωτη πού ξενοδοχείο. Στίς δέκα, δέκα σι ό Θεός, χωριστήκαμε. Οι ταξιδιώτες έπρεπε να κοιμηθούν νωρίς.

Καθώς κατάλαβα, ή κυρία Νικολάνο ήξερε άκρως—μέσος τό μυτικό τής Λίτσας, Γι' αυτό δέν έδίστασε να μου τή μιροσά τής, όταν μιλώχαρετούσε :

— Άφιο στίς έντεκα, θά σάς έπισκεφθώ στό σπίτι σας. Κι' άν θέλετε, βγαίνουμε περίπατο οι δυό μας.

— Αν ήθελα ;... "Ας έξανα κα' άλλωώς !... *

Στίς έντεκα ή Λίτσα ήταν στό σπίτι μου, στό γραφείο μου, καί κοινοεινάμε πάλι οι δυό μας. Η καίμεινη ή μητέρα μου μάς είχε αφήσει, όπως έκανε πάντα όταν μ' έπισκεπτόταν θηλικό. "Αλλ' αυτή τή φορά, ή 'Αλεξαντινή ήρθε με πρόγραμμα να μιλώχουμε γιά τό μέλλον μας. Και σέ λίγο μου έκαμε τήν άπρόσπη αυτή ερώτηση :

— Όταν θά βρίζουμε, έρχεστε μαζί μας στήν 'Αλεξάντεια ;

— Λέτε ; Έκαμα σά χαμένος. Δέ θάταν λιγάκι τολμηρό ;

— Δέν πιστεύω, μου αποκοιμήθηκε. Η κυρία Νικολάνο είνε τόσο καλή !...

— Άγαπητή μου Λίτσα, τής είπα θαρρετά. Άπό σάς δέν πρέπει να κρύβουμαι. Είμαι φτωχός...

— Μά τό ξέρω πώς οι συγγαφεΐς δέν είνε πλούσιοι...

— Μά δέν έχω ούτε τά ξέσοδα τού ταξιδιού... — Θά σάς τά κάμω έγω ! Κι' άμα πάμε στήν 'Αλεξάντεια, θά σάς παρουσιάσω στόν μπαμπά ός άραβονιαστικό μου.

— Κι' άν με διώξη ;

— Ό μπαμπάς ; Άδύνατο ! "Αν καί δέν είνε άνδροπος τών γραμμάτων, σάς έκαμά καί σάς θαυμάζει, όσο κα' έγω. Θά είνε πολύ εύτυχής να σάς κάνη γαμπρό του. Σάς βεβαώ έγω !

— Μά... τού κάμωτε λόγο ;

— Τι σάς μέλει ! Έχετε έμπιστοσύνη σέ μένα καί... άκούσθητε με !

— Αυτό μου έλεπε !

— Πούν γνωρίζω τή Λίτσα, φοβόμουν μήπως, άν τήν έταωνα, οι έχθροι μου έλεγαν πώς έπρωξήθηκα από τό αίσθημα ένός άνήλικου κοριτσιού. "Αμή τόρα πού θάλεγα πώς άποράσισα να φοροτωθώ ένα παρλόλιαμα, ένα τέρας, γιά να τοεπόσω τίς λύες τού κ. Βολιώτη ;... Μά μ' έδουλος να μίν ελγα, θά τόκαμα έγω ποτέ !...

— Άγαπητή μου Λίτσα, τής είπα, ξέρω καλά πώς ό πατέρας σας έχει μεγάλη περιουσία καί, φυσικά, σάς καλοποικίζει. Ταρωάξει λοιπόν έγω, ένας φτωχός νέος, να πάω μαζί με μεγάλη προίκα ;

— Μά έτσι εύκολα ξεχνάτε πώς είστε ; μου αποκοιμήθηκε. Η δόξα σας δέν άξίζει τήν περιουσία τού μπαμπά ; Έπειτα... τήν παίνομε από άνάστη ! Σάς αγατώ καί μάγαταίε, τελείωσε ! "Η όχι ;

— Όσο γ' αυτό...

— Βλέπετε ; Άρνήστε λοιπόν τούς διαταγμούς μ' έλάτε ! Σάς παίνο ! σάς άτάγα !...

Καί, λέγοντας αυτά, μ' έπιασε ξαφνικά άπ' τά δυό χέρια, με τράβηξε στήν άγκαλιά της —είμαστε όρθιοι κα' οι δυό— καί με φίλησε στό στόμα !

Τή φίλησε κα' έγω ; Μά τό Θεό, δέν θυμώχια. Θυμώχια μόνο πώς ασίσάνθηκα μίν άνάτορχια κα' έναν άπορροιασμό άνεκλόλητο. Ήταν καινούτο τό άνιπόφορο. Κι' είπα μέσα μου, πώς με κάθε θυσία, με κάθε άναρθρωαία καί σκληρότητα από μέρους μου, αυτό έπρεπε να τελειώση.

Δέν θά ξανατίγναμα στό ξενοδοχείο τής «Μεγάλης Βρετανίας». Δέν θά ξαναδεχόμουν τή Λίτσα στό

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΜΩΡΕΑΣ

Ο Μωρέας έλεγε κατά τίς τελευταΐες μέρες τής άρρώστειας του, ή όποία τόν ώδήγησε στόν τάφο :

— Πειθάνω περνιγατέντε χρόνων, δηλαδή ούτε πολύ νέος, ούτε πολύ γέρος. Πάλι καλά !... *

Έπίσης περιμένο τό τέλος του με άξιοθαύμαστη ψυχραμία κα' έλεγε σάν να παραπονιόταν γιά τό θάνατο πού άρνούσε νάθη : — Κόρμα, κα' είχα ξυριστεί γιά να φαίνουμαι ώμορφος μέσα στήν κάσσα μου !... *

Κάποιος φίλος τού Μωρέας πού τόν έπισκεφθή κατά τήν προηγομένη ήμέρα τού θανάτου του, θέλησε να τόν άνθοραρήν καί φρωγιάσε τόν άποχαρήτωση όπως πάντα με ένα αρεβονούρα.

— Γιάτι ό ρ ε β ο υ ά ρ ; άπάντησε ό έτοιμοθάνατος. Λέγε καλύτερα χ α τ ρ ε !

— Μά όχι. "Ότι κα' άν συμβή, έγω θά σάς ξαναδώ... — Άρνήστε τα αυτά, είνε ό ποιητής. Δέν ξεγελάμαι πειά. Ξέρω καλά ότι δέν πρόκειται νάβρηθε στήν κηδεία μου. Άποχαρητίστε με λοιπόν... *

Στό γιατρό πού προσπαθούσε να τού δώση έλπίδες ότι γρήγορα θά γιατρευόταν, ό Μωρέας είνε με άτόμιο ύφος :

— Κουταμάρες, κουταμάρες, κουταμάρες τών γιατροών !... *

— Είνε όραίο παιχμα, τού παρατήρησε ό φίλος τού Μωρέας, να είνε κανείς ό μεγαλύτερος ζωντανός ποιητής τής Γαλλίας.

— Ναι, αποκοιμήθηκε ό έτοιμοθάνατος. Η θέσι μου ός ποιητό είνε πολύ ευχάριστη καί γ' αυτό άκριβώς πρέπει να πεθάνω τόρα !... *

Ο Μωρέας, ός γνωστόν, είχε μεγάλη ιδέα γιά τόν έαυτό του καί δέν ήθελε να τόν συγκαρίνουν με κανένα. Κάποτε μάλιστα πού κάποιος φίλος του τόν παρεβάλε με τόν άθάνατο Μποντελάιο, τόν δέκωχε άπότομα, λέγοντας με περιφάνεια :

— Έγώ είμ' ένας Μποντελάιο με περισσότερο χρώμα.

Κατά πόσον όμως είχε δίχμο σ' αυτό πού είνε, είνε άλλο ζήτημα...

ΠΕΡΣΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

— Η ήδονή μοιάζει με μεθιστο. Μά όταν περάσει, μάς μένει ή ζαλάδα.

— Η έπιμοσύνη είνε τό ώλάτι τού πλούτου.

— Άλλοίμονο στή χώρα πού οι νέοι έχουν κανείς γερόντιον καί οι γέροι διαπράττουν νεανικό σφάλματα.

"Αφρονος, σατυριμένος, χαμένος τήν κοιλιάς..."

παιτι μου. Θά τής έγραφα μόνο ένα γραμμαμά καί θά τής έλεγα καθαρά : Έκει πού έφτασε τό πράγμα, ήταν πειά ό κόμπος στό χτένι. Τήν αγαπούσα καί, αλλά μου ήγαν αδύνατο να πάρω κορίτσια με τόση προίκα. Έπρεπε να τήν ξεχάσω καί να με ξεχάση.

Άλλά πούν προφτάσω να συντάξω τό δύσκολο αυτό γραμμαμά. Έλαβα τήν άλλη μέρα ένα τηλεγράφημα από τήν πατρίδα :

— Ο καιμένος ό πατέρας μου ήταν άφοροστός βουραύ καί φοβόταν μίν πεθάνη χωρίς να με ιδή. Έπρεπε να πάω χωρίς άλλο.

Πήρα λοιπόν μαζί μου τό σωτήριο τηλεγράφημα —τό λέω σωτήριο χωρίς τήνη, γιάτι ό πατέρας μου έγινε τότε καλά κα' έζησε άλλα δέκα χρόνια— πήγα γιά τελευταία φορά στό ξενοδοχείο, τόδεκα δακρυσιμένος τής Λίτσας καί τήν άποχαρήτωση... χωρίς φίλι.

Η κακομοίρα ήταν σάν άποσβολωμένη. Στάστωσε τήν νική μου άγνομία καί γιά τό κέλλωνος καί δέν μούτε λέξη. Με παραβάλεσε μόνο να τής τηλεγραφούσα μολίς θάρρανα στήν πατρίδα μου καί να τής γράφω, μολίς θά μωροούσα να ξέρω, πότε θά γύριζα. Είχε τήν πεοίθηση πώς ή άρρώστεια τού πατέρα μου θάταν περαστική.

Όπτε τής τηλεγράφημα, όπτε τής έγραφα. Μά όπτε κα' έκεινη. Κι' όταν, μετά δέκα μέρες, γύρισα στήν Άθήνα καί όρθηκα με πρόπο στό ξενοδοχείο, έμαθα πώς ή οικογένεια Νικολάνο με τή δεσποινίδα Βολιώτη είχαν φύγει τήν προηγούμενα.

Δέν τήν ξαναείδα, δέν τήν ξαναόκουσα. Η κακομοίρα έπιτέλους θά κατάλαβε. Άλλά ός πόσο τάχα ; Νά κατάλαβε καί πώς βεβήραη ξενατίας τής—καί χωρίς να φταίη καθόλου—στήν πό άνώμαλη θέση πού βεβήραη ποτέ άνθρώπος στόν κόσμο ;

ΓΡΗΓ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ (1931) Τής 'Ακαδημίας Άθηνών

